

SJN gaat jachtcursus ontwikkelen voor het afschieten wolf

Jagers in Nederland hebben geen of nauwelijks ervaring met het afschieten van wolven.

Jagers kwamen in Gelderland één keer in actie bij een zwaargewonde wolf die na een aanrijding bij de A12 uit zijn lijden werd verlost. Daarom is de stichting Jachtopleiding Nederland bezig met een aanvullende training voor jagers. In deze training leren ze meer over het gedrag van de wolf en hoe je een wolf doodt.

De Stichting Jachtopleidingen Nederland is bezig met het ontwikkelen van een cursus voor jagers waarin ze leren hoe ze een wolf kunnen doodschieten. Deze training is bedoeld om jagers voor te bereiden op situaties waarin het doden van een wolf wettelijk is toegestaan, bijvoorbeeld bij problematische wolven. Jagers in Nederland hebben momenteel weinig ervaring met het afschieten van wolven, dus deze aanvullende training is nodig.

De cursus zal jagers meer leren over het gedrag van wolven en hoe ze op een veilige en diervriendelijke manier een wolf kunnen doden. Het schieten op het schouderblad, waarachter het hart zit, wordt beschouwd als de meest veilige en snelle manier om een wolf te doden.

Het herkennen van individuele wolven kan lastig zijn, en daarom wordt jagers geleerd om alleen zeker te schieten. Bij twijfel moeten ze hun vinger recht houden en niet schieten. Jagers zijn altijd verantwoordelijk voor het schot dat ze lossen en moeten zich altijd houden aan strikte veiligheidsregels.

Er kunnen verschillende redenen zijn om wolven te doden, zoals openbare orde en veiligheid en schade aan landbouwhuisdieren. Echter, het doden van wolven lost het probleem niet altijd op. Volgens de Zoogdiervereniging is preventie een betere oplossing, zoals het goed beschermen van landbouwdieren.

Daarnaast benadrukt de Zoogdiervereniging dat het beheren of jagen op wolven zorgvuldig moet gebeuren. Het doden van een individuele wolf kan leiden tot problemen, zoals het uiteenvallen van een roedel en de jongen die gaan zwerven en mogelijk schade aanrichten. Ook kan het doden van een vrouwtjeswolf resulteren in de komst van een nieuwe vrouwtjeswolf met mogelijk ander gedrag.

Er zijn al gevallen geweest waarin wolven gedood zijn, bijvoorbeeld na een aanrijding waarbij een wolf zwaargewond raakte. In het geval van een probleemwolf kan de betrokken provincie opdracht geven tot het bestrijden van de schade of het voorkomen van onveilige situaties.

Het doden van een wolf zonder ontheffing is strafbaar, omdat de wolf Europees beschermd is.

Bron: [Omroep Gelderland](#)

Slecht nieuws voor de biodiversiteit op landbouwgrond

FACE PRESS RELEASE

European Federation for Hunting and Conservation

Brussel, 1 februari 2024 – Na massale demonstraties van boeren in verschillende lidstaten, die vandaag Brussel bereikten, heeft de Europese Commissie (EC) gisteren besloten een verlenging van de GLMC 8-afwijking voor 2024 voor te stellen. GLMC 8 vereist dat boeren 4% van hun land achterlaten voor biodiversiteit.

Met meer dan 1.000 tractoren buiten het EU-hoofdkwartier protesteren boeren uit België, Duitsland, Frankrijk, Nederland en andere lidstaten om hun stem te laten horen. Enkele van de belangrijkste klachten hebben betrekking op overregulering, administratieve lasten en oneerlijke concurrentie door goedkopere import.

Op 5^e In februari zullen de lidstaten het voorstel van de

Europese Commissie bespreken en erover stemmen. In de zomer van 2022 werd een identieke verordening aangenomen. Destijds stemden alle vertegenwoordigers van de lidstaten vóór, behalve Duitsland, dat zich onthield.

In zijn commentaar op het voorstel van de EC en de daaruit voortvloeiende problemen voor de biodiversiteit **verklaarde Torbjörn Larsson** , voorzitter van FACE:

“ Boeren worden geconfronteerd met echte uitdagingen en moeten beter worden ondersteund, maar het afschaffen van GLMC 8 zal deze problemen niet oplossen. We hebben een veerkrachtiger landbouwbeleid nodig beter te ondersteunen om de behoeften van boeren en de biodiversiteit . ”

Beschermde status wolf blijft voorlopig nog in Europa van toepassing

De Europese Commissie is dus voorstander van een afzwakking van de beschermde status van de wolf, maar het is nog niet zeker of dit ook daadwerkelijk zal gebeuren. Verschillende landen, waaronder Nederland en Duitsland, zijn terughoudend en willen eerst een grondige discussie voeren voordat er een besluit wordt genomen.

Finland daarentegen, wil graag dat de bescherming van wolven en andere grote carnivoren versoepeld wordt, omdat zij van mening zijn dat de huidige bescherming niet meer nodig is

vanwege de toename van het aantal wolven in Europa. Momenteel leven er naar schatting 20.300 wolven in Europa. Een flinke stijging sinds de telling in 1992. Daarom vindt Finland dat de huidige bescherming niet meer nodig is.

Het voorstel van de Europese Commissie zal nu worden voorgelegd aan het Permanent Comité van de Conventie van Bern, waar uiteindelijk besloten zal worden over de beschermingsstatus van de wolf. Pas als dat een feit is, kan de Europese Unie de habitatrichtlijn wijzigen om het lagere beschermingsniveau voor de wolvensoort wettelijk vast te leggen.

Nieuwsbrief FBE Limburg 1e Kwartaal 2024

Aan het laden...

Duurt het te lang?

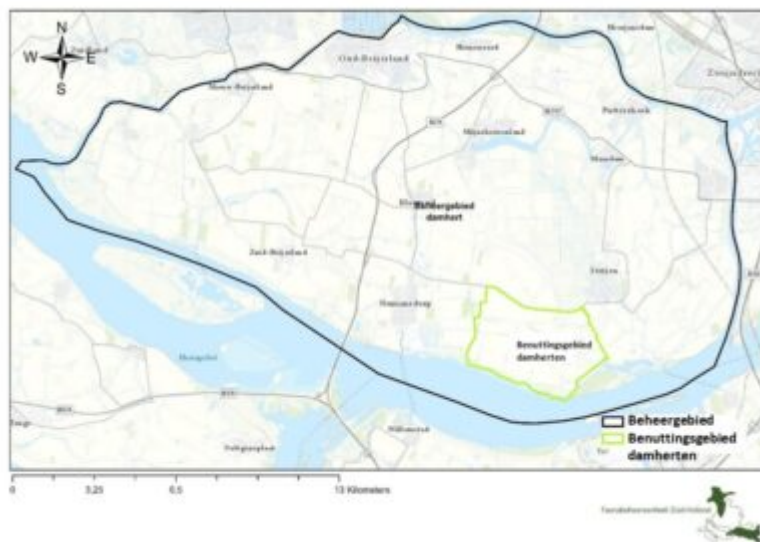
↺ Laad het document opnieuw

| ↗ [Openen in nieuwe tab](#)

Besluit over damherten Hoeksche Waard

De provincie Zuid-Holland heeft na uitgebreid onderzoek besloten om de populatie damherten in de Hoeksche Waard tot 0 terug te brengen. Helaas is deze ingreep noodzakelijk om grote problemen te voorkomen.

Provinciale Staten hebben 8 maart 2023 in de Provinciale Verordening vastgelegd dat er in Zuid-Holland geen ruimte is voor damherten. De Waterleidingduinen zijn het

leefgebied voor damherten in de provincie. Buiten de duinen komen van nature geen damherten voor. Zo ook in de Hoeksche Waard, hier zijn de damherten ooit ontsnapt. Die zijn verwilderd en hebben zich vermenigvuldigd.

Zuid-Holland is een provincie met weinig ruimte waar mens, dier, natuur en bedrijven ieder een plek zoeken. Die zoektocht naar balans is soms ingewikkeld en vol tegenstrijdige belangen. Uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat in dit geval helaas geen evenwicht kan ontstaan zonder actief ingrijpen.

Geen alternatieven

Een grote populatie damherten vormt een bedreiging voor de biodiversiteit, de verkeersveiligheid en heeft een grote impact op de landbouw. Na onafhankelijk advies is besloten dat het, ook met het oog op dierenwelzijn, de juiste optie is om de verwilderde populatie binnen 5 jaar tot 0 te brengen.

Door naar 0 terug te gaan en niet voor het beheren van de populatie te kiezen, wordt voorkomen dat er jaarlijks damherten gedood moeten worden om de populatie op een bepaalde omvang te houden. Ook wordt voorkomen dat de populatie met inteelt (en alle nare gevolgen daarvan) te maken krijgen. Helaas zijn andere opties, zoals wegvangen of sterilisatie, wettelijk of praktisch onuitvoerbaar, blijkt uit onafhankelijk onderzoek. Daarom is afschot de enige en meest diervriendelijke mogelijkheid voor deze verwilderde populatie.

Friesland keerde in 2022-2023 12,8 miljoen euro uit voor ganzenschade

Samenvatting conclusie Jaarbericht;

Ganzenbescherming gaat goed; winter-, trekkende brand- en zomerganzen aantal blijft toenemen, grauwe ganzen nemen toe en trekkende kolganzen hebben een lichte daling. Het aantal zomerganzen blijft toenemen, maar veroorzaken ook meer schade (8% vs 3,6% in 2017/2018).

Het aantal geschoten ganzen is met 31% toegenomen ten opzichte van vorig seizoen.

Behandeling van eieren is verdubbeld ten opzichte van het

vorige seizoen maar blijft laag, terwijl het aantal behandelde eieren van 2017 tot 2021 gemiddeld drie maal zo hoog lag.

Getaxeerde schade en oppervlakte nemen buiten foerageergebieden langzaam toe. Schade binnen foerageergebieden blijft gelijk, waardoor de beleidsdoelen om de vraatschade te verminderen niet behaald zijn.

Uitbetaalde en getaxeerde schadebedrag blijft stijgen, vooral door hogere gras prijzen per kg droge stof en stijging van getaxeerde schade buiten de foerageergebieden.

Meer informatie is te vinden in het [Jaarbericht Fryske Guozzenoanpak 2022-2023](#).

bron: [Provincie Friesland](#), 23/01/2024

Verhuizing konijnen van Luistenbuul naar Amsterdamse Waterleidingduinen

Konijnen zijn met succes verhuisd van Luistenbuul naar de Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD) om de natuur te herstellen. De konijnen op Luistenbuul zorgden voor een extreem hoge graasdruk waardoor kenmerkende planten niet langer tot bloei komen en verdere verspreiding naar omliggende gebieden wordt belemmerd.

In de AWD waren vroeger konijnen talrijk en speelden zij een cruciale rol in het behoud van specifieke begroeiing, zoals duingrasland en open duin. Waternet heeft nu stimuleringsmaatregelen getroffen om de konijnenpopulatie te herstellen, zoals gericht maaiwerk en lokale herintroductie van konijnen.

De konijnen worden gemonitord met behulp van wildcamera's en het succes wordt bepaald door de waarneming van jonge konijnen volgend voorjaar. Het project wordt mogelijk gemaakt door subsidies van de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland.

[Lees meer](#)

De Koninklijke Jagersvereniging en Federatie Particulier Grondbezit gaan toch in hoger beroep

De Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging, de Federatie Particulier Grondbezit (FPG), de in de Bodemprocedure betrokken WBE's en drie individuele jagers hebben voor de deadline van 11 januari Hoger Beroep aangetekend tegen de uitspraak in de Bodemprocedure die op 11 oktober 2023 bekend werd. Enkel de NOJG ziet af van verdere procesvoering.

“Het Hoger Beroep staat los van het feit dat we constructief samenwerken met de ambtenaren op het ministerie van LNV. Sinds de uitspraak van 11 oktober jl. is er weer veelvuldig contact geweest met de ambtenaren en met minister Christianne van der Wal zelf”, aldus directeur Willem Schimmelpenninck van de Jagersvereniging. “Echter, op basis van de uitslag van de recente Tweede Kamer verkiezingen is het nog te vroeg om te zeggen wie het stokje van Van der Wal straks op de ministerspost gaat overnemen. Daarom willen we de mogelijkheid openhouden dat het Gerechtshof de uitspraak van de rechtbank kan wijzigen.”

Zorgvuldige afweging

Vanzelfsprekend is samen met de advocaten van kantoor Stibbe

en andere deskundigen een zorgvuldige afweging gemaakt over de vraag of er wel of niet in Hoger Beroep gegaan moest worden tegen de uitspraak van de rechtbank in Den Haag. Op basis van alle aangeleverde informatie en adviezen is besloten Hoger Beroep aan te tekenen, waarbij zorgvuldig de tijd wordt genomen voor het aanleveren van de benodigde stukken. Dit besluit is door de Ledenraad bekrachtigd.

Regulering eigendomsrecht

De belangrijkste vordering van de Jagersverenigingen, de FPG en andere betrokkenen in de Bodemprocedure was het terugdraaien van het onrechtmatige besluit van de minister om de Regeling natuurbescherming (Rnb) te wijzigen, zodat de jacht op haas en konijn in heel het land weer mogelijk zou zijn in het jachtseizoen. De rechter bevestigde in haar vonnis dat de minister met haar besluit de Rnb te wijzigen inderdaad het eigendomsrecht reguleert. Deze regulering was volgens de rechter echter toegestaan, omdat daarvoor een wettelijke basis bestaat en omdat deze regulering proportioneel is (oftewel niet te ver gaat). De Jagersvereniging en alle andere partijen die in hoger beroep zijn gegaan zijn het oneens met deze conclusie.

Tellingen niet meegenomen

De Jagersvereniging en de FPG in het bijzonder blijven bij hun standpunt dat de wettelijke basis voor het wijzigen van de Rnb ontbreekt. Voorzitter Theo ten Haaf: "Wij blijven ook van mening dat het belang van de jagers niet goed is gewogen. Er is inhoudelijk niet ingegaan op argumenten en stellingen van jagers en telgegevens van onze jagers in het veld zijn niet meegenomen. Op deze manier voelen we ons niet serieus genomen en we zien ook nog geen verandering van beleid. Wij blijven staan voor de belangen van onze jagers! Daarom gaan we dus door, waarbij we wel in constructief gesprek met de minister willen blijven."

Positie versterken

Daarnaast heeft de minister een pertinent onjuiste toetsing toegepast voor de staat van instandhouding dan in de wet is opgenomen. De verenigingen hoopten dat de bodemrechter deze beslissing van de minister, alsook de gehanteerde beoordelingsmethode om de staat van instandhouding van de haas en het konijn te bepalen, kritisch zou toetsen. Van een kritische toetsing leek echter geen sprake bij het bestuderen van de uitspraak van 11 oktober 2023. De partijen die Hoger Beroep hebben aangetekend hopen nu op een meer inhoudelijke behandeling van de zaak, wat de positie van de jagers in het gehele proces van de stelselwijziging rondom de jacht en de turbulentie rondom de kabinetswisseling moet versterken.

Constructief samenwerken

De NOJG ziet af van verdere procesvoering. “In plaats van veel geld uitgeven aan een hoger beroep met een geringe slagingskans zoeken wij liever het constructieve gesprek met het ministerie om de jacht voor de toekomst beter te maken”, aldus NOJG-voorzitter René Leegte in zijn ledenbrief. “Hoewel de NOJG daarmee een ander inzicht heeft dan de Jagersvereniging, zullen wij constructief blijven samenwerken met de Jagersvereniging, LTO en Federatie Particulier Grondbezit om via de stelselwijziging de jacht in Nederland voor de toekomst zeker te stellen. We werken heel nauw met elkaar samen en zullen dat in de toekomst ook blijven doen.”

zie: [NOJG motivatie waarom niet verder te procederen](#)

Bron: [Jagersvereniging](#)

**Verjagen van grasetende
brandganzen kost vaak meer
dan het oplevert**

**Meer beheer, minder schade?
Met de toenemende
populatieomvang kunnen de
economische kosten van het
beheren van ganzen om
opbrengstverliezen te
minimaliseren groter zijn dan
de voordelen.**

Het verjagen van brandganzen van weilanden in Friesland, wat nu de praktijk is, kost bij de huidige aantallen ganzen waarschijnlijk meer dan het oplevert. Dat blijkt uit een modelstudie van de Universiteit Utrecht, Wageningen University & Research, de Universiteit van Amsterdam en het Nederlands Instituut voor Ecologie. De studie werd uitgevoerd in het kader van de Nederlandse bijdrage aan het Europese ganzenbeheer. Het wegjagen van ganzen lijkt alleen kosteneffectief als er minder ganzen in het gebied

zijn.

Brandganzen zijn beschermd. In Friesland verblijven er in de winter circa 500 000. De onderzoekers maakten een computermodel om inzicht te krijgen in wat vanuit economisch opzicht de meest optimale manier is om met de grasetende brandganzen om te gaan. Het model bootste de situatie in Friesland na, omdat daar in Nederland de meeste ganzen overwinteren.

In het model namen de onderzoekers onder andere mee hoeveel gras de ganzen eten, hoeveel opbrengst dat scheelt, hoe snel het gras groeit, wat de ganzen doen als ze verjaagd worden, hoeveel energie het de wegvliegende ganzen kost en wat de kosten zijn van het taxeren van de schade en van het verjagen. De onderzoekers gebruikten het model om te bekijken wat er gebeurt bij verschillende populatiegroottes van ganzen.

Uit het model blijkt dat verjagen zinvol is als er relatief weinig ganzen zijn, maar dat het beter is ganzen rustig te laten grazen, ook buiten de rustgebieden, als de populatie ganzen groter wordt. Niet alleen de kosten voor het taxeren van de schade nemen toe door de dieren te verjagen. Als de ganzen worden verjaagd, dan vliegen ze weg. Dat kost ze

energie, waardoor ze nog meer voedsel nodig hebben. En dat halen ze dan in nabijgelegen andere graslandpercelen.

Het model toont hoe complex de situatie is. Als er twee keer zoveel ganzen zijn, dan betekent dat niet automatisch dat boeren ook twee keer zoveel schade hebben, of dat de kosten van het verjagen van de ganzen twee keer zo groot worden. Dankzij dit model konden onderzoekers verschillende scenario's uittesten en inzicht krijgen in de verbanden tussen verschillende kosten en baten.

Meer informatie is te vinden in de publicatie;

'More management, less damage? With increasing population size, economic costs of managing geese to minimize yield losses may outweigh benefits' in Journal of Environmental Management.

bron: [Universiteit Utrecht](#), 17/01/2024,

De provincie Fryslân zet echter vraagtekens bij het onderzoek, dat aantoonde dat het niet altijd uit kan om brandganzen te verjagen. Een woordvoerder van de provincie zegt dat het nog niet duidelijk is of het theoretische onderzoek overeenkomt met de werkelijkheid in het veld.

"Wij moeten goed kijken in hoeverre het model overeenkomt met de werkelijke situatie. Maar dit wil niet zeggen dat wij de resultaten van dit onderzoek niet moeten en kunnen gebruiken. Er zijn aandachts- en aanknopingspunten ook voor het nieuwe beleid." Brandganzen mogen niet worden afgeschoten, want ze zijn beschermd. Het verjagen van de ganzen uit gebieden buiten de opvanggebieden wordt volgens de provincie in het onderzoek berekend op maximaal tien euro per verjaagactie. Het kost bijna niets, zegt de woordvoerder van de provincie.

Taxatiekosten

De onderzoekers zien in hun onderzoek echter niet alleen naar kosten die jagers maken om ganzen te verjagen. Dat zijn ook nog eens kosten die jagers normaal niet in rekening brengen. Taxatiekosten voor de schade en de landbouwschade zelf hebben ook een belangrijke rol in het onderzoek. Daar gaat de provincie in haar reactie niet op in.

Jan Teade Kooistra van LTO Noord, en zelf ook boer, verjaagt de ganzen momenteel iedere dag van zijn land. “De afgelopen dertig jaar is de populatie ganzen enorm toegenomen”, zegt hij.

Kooistra is het wel eens met de onderzoekers dat de ganzen meer energie en dus meer voedsel verbruiken als ze worden verjaagd. “Als je ze vaker verjaagt, zullen ze ook wel meer moeten eten. Ik denk wel dat dat klopt.”

“Maar ik zit niet in een gedooggebied. Als ik schadevergoeding wil, ben ik zelfs verplicht ze te verjagen. Dat moet ik ook aantonen en ik krijg 20 procent eigen risico. Ik doe mijn best om de schade te beperken, maar dat lukt ook maar beperkt. Je bent er niet de hele dag bij.”

Lees ook:

- [Brandganzen verjagen om landbouwschade te voorkomen kan niet meer uit](#)
- [Ganzenbeleid moet volgens experts op de schop: ‘robuuster’ opvanggebied](#)
- [Fryslân keert meeste vergoeding voor ganzenschade uit van alle provincies](#)

<https://youtu.be/aCRAUaHmo0U>

Afschot Konijnen op Texels vakantiepark mogen worden afgeschoten i.v.m. populatiebeheer

De
recht
bank
Noord
-
Holla
nd
heeft
een
beroe
p van
2
natuu
rvere
nigin
gen
tegen
een

door de provincie Noord-Holland ontleende ontheffing op het doden van konijnen op een Texels vakantiepark ongegrond verklaard. De beheerder van het park mag de konijnenpopulatie in stand houden door konijnen te doden.

De beheerder van het vakantiepark heeft sinds december 2020 een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het doden van konijnen, om een gezonde populatie in stand te houden. Uit de

onthefing blijkt dat de konijnen talloze gaten en hollen hadden gegraven op het terrein en dat veel schade is waargenomen bij zowel de vaste vakantieaccommodaties als op de kampeerterreinen en bij de toiletgebouwen.

In april 2023 is een nieuwe onthefing verleend voor 5 jaar om de schade die konijnen op het park veroorzaken te voorkomen. Uit een deskundigenrapport komt naar voren dat het park een plan van aanpak heeft voor de aanwezige konijnenpopulatie, onder andere bestaande uit het aanbrengen van hekwerken, rasters en weringen en konijnwerende korrels. Het afschieten van konijnen is het allerlaatste redmiddel om economische en lichamelijke schade door overmatig gravende konijnen te voorkomen.

De natuurstichtingen zeggen dat er geen significante schade is aangetoond. Ook is volgens hen niet aangetoond dat de onthefing nodig is om schade of overlast te voorkomen. Volgens de provincie zijn er geen werkbare diervriendelijker alternatieven mogelijk voor het beheersen van de grootte van de konijnenpopulatie op het park. Er zijn al veel maatregelen getroffen om schade te voorkomen. Van andere maatregelen zoals het plaatsen van klaphekjes wordt onvoldoende resultaat verwacht. Vangen en elders uitzetten is ook geen reëel alternatief, omdat dat risicovol is en lang niet altijd succesvol.

Naar het oordeel van de rechter staat voldoende vast dat een grote konijnenpopulatie in het park schade met zich meebrengt. De rechtbank is daarom van oordeel dat de onthefing nodig is om schade door een snelle vermeerdering van de konijnenpopulatie op het park te voorkomen. De provincie heeft voldoende gemotiveerd waarom er geen goede alternatieven zijn voor het doden van de konijnen en mocht de onthefing voor het doden van konijnen verlenen.

Meer informatie is te vinden in [de uitspraak van de rechtbank Noord-Holland](#).

bron: [Rechtbank Noord-Holland](#), 12/01/2024